

24. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

24th International Psychological Counseling and Guidance Congress

“Erişilebilir Ruh Sağlığı Hizmetlerinde
Psikolojik Danışma ve Rehberlik”

 17-18-19 Kasım 2023

Ankara Üniversitesi

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI

Detaylı bilgi için: <http://pdrkongre2023.pdr.org.tr>

An Exploration of the Family Resilience to Economic Hardships: Experiences of a Community-based Sample

Doç. Dr. Didem Aydoğan, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi; Doç. Dr. Büşra Akçabozan-Kayabol, Bahçeşehir Üniversitesi; Dr. Öğr. Üyesi Özgür Osman Demir, Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Introduction

Families face many challenges due to different historical, social, economic, environmental, military, and political conditions. Individual and societal problems such as climate change, natural disasters, chronic diseases, migration, unemployment, and poverty deeply affect many family systems. The focus of this study was to examine how families respond to the multiple challenges related to low economic income and the characteristics that enable family adaptability in the context of family resilience. The research questions were: (i) What are the multiple challenges experienced by families experiencing economic hardship? (ii) What are the factors that explore resilience of families experiencing multiple challenges due to economic hardship?

Method

Participants

Eleven individual interviews and three focus group interviews were conducted. Purposive and criterion sampling methods were used. The criteria were: (I) being 18 years of age or older, (II) being married, (III) having applied to the Women-Family-Child Psychosocial Support Center, which provides free psychological support services in Efeler, Aydın, and (IV) being at a low socio-economic status. The criterion in the focus group participation was to take part as a collaborative community in the project aiming to strengthen families experiencing multiple challenges. There were 22 family members in the study group, 12 women (54.5%) and 10 men (45.5%) with the ages ranging from 32 to 65 ($M = 45.86$, $SD = 8.64$). The total monthly income of 77.2% of the participants was below 40,000TL; 13.6% considered themselves as low-income, 31.8% as lower-middle-income, and 54.5% as middle-income.

Data collection tools

A Family Information Form (e.g., age, gender, family income), a Family Basic Needs Assessment Form (assessing family basic needs related to economic hardship), and a semi-structured interview form assessing family resilience were used.

Data Analysis

The data were analyzed with MAXQDA using the content analysis method. The data obtained from individual and focus group interviews were first analyzed separately and combined later.

Result and Conclusion

The data were categorized under 12 categories: family structure; multiple challenges of families; spouses' reactions to economic hardships; multiple challenges of other local families; other local families' coping strategies with challenges; family functioning resources; family organizational patterns for economic hardships; communication processes during economic hardships; making meaning out of economic hardships; relations with the community; recommendations for social policy makers; and the effects of global issues on the family. It was

24. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

24th International Psychological Counseling and Guidance Congress

observed that the difficulties experienced by families were mostly at the micro level and the pandemic affected families socially and economically. It was found that families often reacted emotionally and behaviorally to economic hardship; sources of family functioning included familial, individual, and relational resources; and collaborative problem solving and social support resources were at the forefront in managing economic hardship. Participants reacted emotionally and communicated openly to economic difficulties; they generally interpreted economic difficulties from a positive perspective and benefitted from spirituality. Families' relations with the community included the themes of community participation and belonging. Participants made recommendations for local administrators and policy makers. The results were discussed in the light of Family Resilience Model and Family Stress Model.

Keywords: *Family resilience, economic hardship, multiple challenges*

*Bu araştırma, 122R058 nolu TÜBİTAK ARDEB 1001 projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik Güçlükler Karşısında Aile Yılmazlık Kaynaklarını Keşfetme: Toplum-Temelli Araştırma Grubu Deneyimleri

Giriş

Aileler; geçmişten günümüze kadar farklı tarihsel, sosyal, ekonomik, çevresel, askeri ve politik koşullara bağlı olarak pek çok zorlukla karşı karşıya kalabilmektedir. İklim değişikliği, doğal afetler, kronik rahatsızlıklar, göç, terör, şiddet, işsizlik ve yoksulluk gibi bireysel ve toplumsal sorunlar birçok aile sistemini derinden etkilemektedir. Bu çalışmanın odağı, ailelerin düşük ekonomik gelirden dolayı yaşadığı çoklu zorluklar karşısında nasıl tepki verdiklerini ve aile uyum yeteneğini sağlayan özelliklerin neler olduğunu aile yılmazlığını sağlayan destekleyici ve koruyucu kaynaklar bağlamında incelemektir. Bu amaçla şu araştırma sorularına yanıt aranmıştır?: (i) Ekonomik güçlük yaşayan ailelerin yaşadığı çoklu zorluklar nedir? (ii) Ekonomik güçlüklerden dolayı çoklu zorluk yaşayan ailelerin yılmazlığını sağlayan özellikler nelerdir?

Yöntem

Katılımcılar

Çalışmada 11 bireysel görüşme ve üç odak grup görüşmesi yürütülmüştür. Katılımcılar amaçlı ve ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Bireysel, anne ve baba odak grup görüşmelere katılım ölçütleri (I) 18 yaş ve üzeri olma, (II) evli olma, (III) Aydın İli Efeler Belediyesi'ne bağlı ücretsiz psikolojik destek hizmeti sunan Kadın-Aile-Çocuk Psikososyal Destek Merkezi'ne başvuru yapmış olma, (IV) Düşük sosyo-ekonomik düzeyde yer alma olarak belirlenmiştir. Odak grup görüşmesine katılım ölçütü ise; çoklu zorluk yaşayan ailelerin güçlendirilmesini hedefleyen proje çalışmasında işbirlikçi topluluk olarak yer almaktır. Çalışma grubunda 12 kadın (%54.5) ve 10 erkek (%45.5) olmak üzere 22 aile üyesi bulunmaktadır. Katılımcıların yaşları 32 ile 65 arasında değişmektedir (Ort = 45.86, Ss = 8.64). Katılımcıların %77.2'sinin toplam aylık gelirleri 40.000TL altında olup; %13.6'sı kendilerini düşük gelirli, %31.8'i alt-orta gelirli, %54.5'i orta gelirli olarak değerlendirmektedir.

Veri toplama araçları

Araştırmada, Aile Tanıma Formu (örn. yaş, cinsiyet, evlilik süresi, çocuk sayısı, aile gelir ve çalışma durum bilgisi), Aile Temel İhtiyaç Belirleme Formu (ekonomik güçlüklerle ilişkili aile temel ihtiyacını değerlendirmektedir) ve aile yılmazlığını değerlendiren yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Veri Analizi

Veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak MAXQDA programıyla analiz edilmiştir. Bireysel ve odak grup görüşmelerinden elde edilen veriler öncelikle kendi içinde analiz edilmiş; sonrasında gruplardan elde edilen özet veriler birleştirilmiştir.

BULGULAR ve SONUÇ

Araştırma sonuçlarına göre veriler 12 kategori altında toplanmış ve şu şekilde adlandırılmıştır: aile yapısı; aile çoklu zorluk; eşlerin ekonomik güçlüklerle karşı verdiği tepkiler; yereldeki diğer ailelerin çoklu zorlukları; yereldeki diğer ailelerin zorluklarla başa çıkma yaklaşımları; aile işlevsellik kaynakları; ailenin ekonomik güçlükleri yönetme şekilleri; ekonomik güçlükler sürecinde iletişim süreçleri, ekonomik güçlükleri anlamlandırma şekilleri; toplumla ilişkiler;

24. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

24th International Psychological Counseling and Guidance Congress

sosyal politika önerileri; ve küresel olayların aile üzerindeki etkileri. Ailelerin yaşadığı zorlukların çoğunlukla mikro düzeyde olduğu bununla birlikte özellikle pandeminin aileleri sosyal ve ekonomik açıdan etkilediği görülmüştür. Katılımcıların ekonomik güçlükler karşısında sıklıkla duygusal ve davranışsal tepkiler verdikleri; işlevsellik kaynaklarının ailevi (ör., aile yaşam doyumu), bireysel (ör., kişisel gelişim) ve ilişkisel kaynaklar (ör., sevgi/saygı) olduğu; ve ekonomik güçlükleri yönetirken işbirlikçi problem çözme ve sosyal destek kaynaklarının ön planda olduğu görülmüştür. Ekonomik güçlüklerle karşı duygusal tepki verdikleri ve açık iletişim kurdukları; ekonomik güçlükleri genel olarak pozitif bakış açısına sahip olma ve tinsellikle anlamlandırdıkları gözlenmiştir. Katılımcıların toplumla ilişkileri topluma katılım ve aidiyet temalarında birleşmiştir. Katılımcılar sorunların çözümüne yönelik hem yerel yöneticilere hem de politika yapıcılara yönelik önerilerde bulunmuşlardır. Sonuçlar; aile yılmazlık modeli ve aile stres modeli ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Aile yılmazlığı, ekonomik güçlükler, çoklu zorluk*

*Bu araştırma, 122R058 nolu TÜBİTAK ARDEB 1001 projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.